

som har erklært seg uenige i denne operasjon, foreslår en omfattende prisøkning. Mens de to planer diskuteres, seiler Tyskland videre, uten noen som helst form for finanspolitikk. Kritikerne presser på, og lenge varer det vel ikke før kritikken manifesterer seg i mer konkrete utslag.

Neste problem er administrasjonen av Tyskland. Både i den britiske og i den amerikanske sone er det foretatt en omjustering av Tysklands oppdeling i «Länder». Den amerikanske sone består nå av tre stater, Bayern, Stor-Hessen og Württemberg-Baden; den britiske også av tre, nemlig Schleswig-Holstein, Hannover og Rhinland-Westphalen. Amerikanerne har gitt hver av de tre tyske regjeringer i sin sone vidtrekkende myndigheter, mens britene har foretrukket å beholde mesteparten selv. Men, uansett, hvordan forholdene er i dag, så er administrasjonen lite effektiv, og det må siktes mot en mer varig ordning. Fordelingen av makten mellom sentralregjeringen og de lokale myndigheter må også løses; spørsmålet om graden av den allierte kontroll likeså. The Economist foreslår at man skal bygge mest

sterke oppsplitting av Tyskland i små stater, er ryddet bort.

Når det gjelder de økonomiske spørsmål, peker kritikken først og fremst på at britisk administrasjon ikke har mestret kullproblemet. Produksjonen er sunket til noe under 4 millioner tonn pr. måned, mens vestsonenes minimumsbehov anslås til 4.2 millioner tonn pr. måned. Hertil kommer eksporten som Potsdam-avtalen gav preferanse i den grad at det i dag ikke er tilstrekkelig kull tilbake til å drive kullgruvene. Disse er avhengig av industriprodukter, som igjen baseres på kull. Spørsmålet om en revisjon av eksportprogrammet er derfor ekshortert fram i første rekke. Men det er ikke nok, kjemmen til vanskeligheten ligger i forholdet mellom allierte okkupasjonsmyndigheter og gruvearbeideren. Han må ha mer mat, bedre boliger, organisasjonsrett og sosialforsikringer, kanskje også høyere lønn, iallfall flere real-goder. Alt dette er behovet ham, samtidig som han leyer forestillingen om at de allierte tar 80 pst. av kullproduksjonen. Skiftingen går opp i 30 pst. Ruhr nå. Hertil kommer stålproblemet. Både i stål- og i kullindustrien er spørsmålet om eidsretten til bedriftene ennå ikke avgjort. Arbeiderne har fo-

ved siden av alt annet kommer matspørsmålet. Enlig ble kalori-verdien av rasjonene i den britiske sone satt til 1080 til 1250, men det siktet på 1550 kalorier så snart som mulig. Hungeredemer begynner å prege pasientene på sykehusene i Hamborg, så det hastet med korrigerende tiltak.

Ingen i Storbritannia har tillit til tyskeren politisk sett. Alle er klar over at Hitlers and lever videre i ny-nazismen. Men hva kan knekke den? Maktutøvelse kan ikke gjøre det, sier kritikerne, tyskerne må føle at det er et håp ut av uføret i dag. Den alminnelige mann i England føler ingen hevnlyst. Fraterniseringsforbudet er forlengst opphevet, og den første britiske soldat har giftet seg med en tysk «fräulein». De tyske krigsfanger i England skal sendes hjem nå, tross mangelen på arbeidskraft. Det er oppbløst som har tvunget fram dette. På sin side kommer kritikerne til å tvinge fram de forandringer som forfall. Republikumet ikke forstår seg på det blir stor tysklandsdebat i Underhuset når regjeringens rapport foreligger til høsten en gang.

Birger Kildal

Inlet forbud mot fraternisering for norske Tysklands-tropper

Men oberst Hauge henstiller til guttene å holde seg i ro

Vi skal ikke gjøre tyskerne til demokrater. — Det er en oppgave for andre

Privattelegram til Dagbladet

FREDRIKSTAD, 1 dag.

Sjefen for Tysklandsbrigaden, oberst Arthur Hauge, og stabssjefen, major L. C. Rolstad, som nylig er kommet tilbake fra en inspeksjonsreise i det norske okkupasjonsområdet i Tyskland, var i går i Fredrikstad for å informere de 700-800 artilleristene som er der nede for å utdanne seg før de skal reise til Tyskland.

Oberst Hauge sa blant annet: Vi har ingen ting med å forsøke å gjøre befolkningen i området der nede til demokrater. Vi har to oppgaver og bare to oppgaver. Nemlig den å holde ro og orden innen området og fortsette vår militære utdannelse. Skal en forsøke å omvende befolkningen, blir det andre institusjoner som får ta seg av den oppgaven.

I anledning av diskusjoner som er blusset opp i forbindelse med mistanke og bangs anelser for hvordan det vil gå de norske karene der nede, sa obersten: På meg virker det irriterende. Vi er vel vant til å sende unge norske gutter verden rundt uten at de tar skade av det. Hvorfor skulle det da være så farlig å sende noen tusen mann dit ned i noen måneder. Norske gutter av i dag er ikke så veke og har ikke så dårlig karakter at det skulle være årsak til noen engstelse i så måte. Storbritannia for eksempel sender ut sine unge karer i forholdsvis langt større antall enn Norge i dette tilfelle, og da fra guttene er 18 år gamle. Med hensyn til troppenes opptreden overfor den tyske befolkningen, sa obersten: Jeg vil ikke gi noe fraterniseringsforbud. Det kan ikke kontrolleres at en slik ordre blir fulgt, og da er det ingen ordre. Men jeg vil henstille til dere å ikke

Dagbladet
September 1946

fraternisere med tyskerne. Den første delen av de norske okkupasjonsstyrkene, 7-800 mann, blir sendt nedover allerede like etter nyttår, mens hovedstyrken skal reise i februar. Nå er karene rekrutter. Når de kommer dit er de soldater og utdannelsen fortsetter.

Vi skal passe på at de opptrer korrekt men bestemt overfor tyskerne. Vi skal huske på at Norge blir bedømt ut fra deres oppreden.